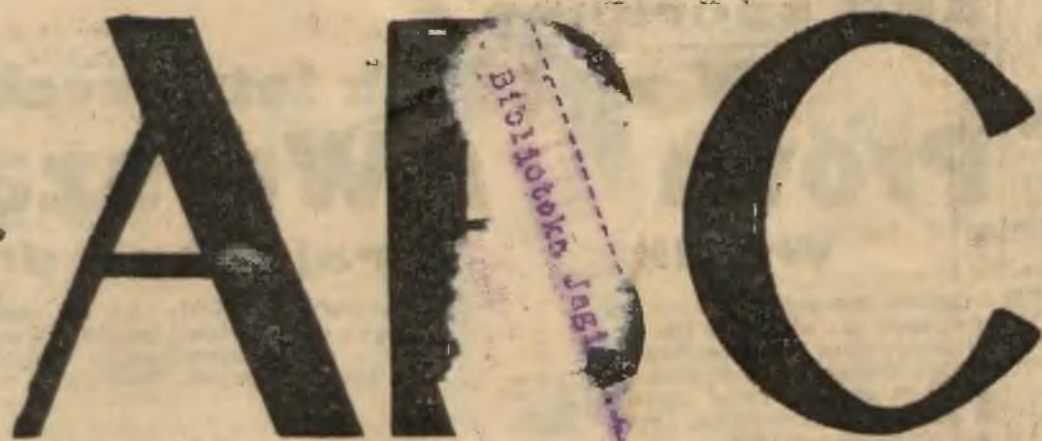

10 gr.

W

10 gr.

NOWINY CODZIENNE

Nr. 273 A

Warszawa, sobota 28 sierpnia 1937 r.

Rok XII

Czy Paweł Michalski stał na czele systemu złodziejstw?

Proces Lubowidzkiego i towarzyszy

Na początku posiedzenia w piątym dniu rozprawy Lubowidzkiego o zniesławienie wyższych urzędników sądowych prezes komitetu sędziowskiego Kotarba odczytał list przysłany przez dyrektora Zakładów Ostrowieckich Karszo - Siedlewskiego.

SPRAWA SEN. SIEDEWSKIEGO

W liście tym p. Karszo - Siedlewski prosi sąd o powołanie go w charakterze świadka, ponieważ chciałby sprostować pewne fragmenty zeznań świadka Sidoru (zeznania tego świadka podaliśmy w poprzednim numerze).

Sąd postanowił p. Karszo - Siedlewskiego na świadka nie wzywać.

Pierwi zeznają świadek Henryk Brun, prezes Rady Zrzeszeń Kupców Polskich oraz Józef Jakubowski. Obaj składają korzystne oświadczenia dla dyrektora Jerzego Lubowidzkiego. Stwierdzają oni mianowicie, iż dyrektor nie interweniował nigdy w Ministerstwie w sprawach indywidualnych, tylko zawsze występował, jeżeli chodziło o pewien system czy jakiś szereg posunięć.

Świadek dyr. Guzikowski wyjaśnia już znane rzeczy. W Ministerstwie nie było mowy o tym, że ściganie nadużyć jest złe widziane, natomiast był kierunek aby urzędnicy zajęli się bardziej robotą bieżącą, porzucając wyłączną działalność w kierunku pokładowym nadużyć.

Świadek dyr. Turczyn, kierownik referatu prawnego w Ministerstwie Skarbu, opowiada, iż Świątkowski robił na nim wrażenie człowieka o charakterze bardzo podejrzliwym, wydawał sąd niezbyt trafny i wszędzie doszukiwał się nadużyć.

Pojawienie się na sali majora Zielińskiego wywołało duże wrażenie i napięcie. Ostatni ze świadków, którzy zeznawali w ostatnim dniu procesu, Kucharczyk, oświadczył, że słyszał jak mjr. Zieliński mówił do świadka Chmielewskiego, że oskarżyciele w tym procesie to karierowicze. Na wniosek stron sąd powołał jeszcze raz w charakterze świadka majora Zielińskiego, który zeznał:

„SYSTEM ZŁODZIEJSTW”

W swoim czasie zaczęły napływać do Ministerstwa masowo anonimowe doniesienia. Pisano, iż w Ministerstwie istnieje cały system złodziejstw, na czele którego stoi Michalski. Oczkami w tym systemie mieli być prawie wszyscy dyrektorzy. Byłem wtedy na tropie afery Idzikowskiego i do Michalskiego ustosunkowywałem się jak do człowieka nieuczciwego.

W tym czasie mjr. Zieliński rozmawiał z Chmielewskim i odniósł wrażenie, iż Chmielewski ma pewien uraz. Zdaniem majora zazwyczaj taki urzędnik, co rozpuszczał rewelacje o jakichś nadużyciach, miał zwykle zababraną kartotekę. Był nieporządny w służbie i gdy go musiano przetrzeć, zawsze uważał, iż wykrył jakieś nadużycia i w związku z tym go przenoszą. Chmielewski karty zababranej nie miał.

Świadek opowiadał następnie o swoim spotkaniu z Chmielewskim

w pokoju dla świadków podczas niniejszego procesu. Chmielewski przywitał się ze świadkiem, jak z dawnym serdecznym znajomym.

— Ja — mówi major Zieliński — z początku go nie poznałem.

Chmielewski zaczął rozmowę na temat sprawy: „teraz to ich przegwoździmy”. Wówczas przypomniałem sobie, że już tą fanatyczną twarz gdzieś widziałem.

TOWARZYSTWO WZAJEMNEJ POMOCY

W rozmowie tej powiedziałem, że proces nie wykryje żadnych wielkich nadużyć, czy złodziejstw, gdyż tego nie było. W dalszym ciągu rozmowy major Zieliński dał wyraz poglądom, że jest pewna walka między grupą ludzi, którzy zrobili karierę, no i drugą, która im zazdrości.

Na tym tle powstały dwie grupy ludzi z sobą rywalizujących, rezultatem czego jest właśnie ta sprawa.

Przew.: — Kogo pan zalicza za oskarżycieli do Towarzystwa Wzajemnej Pomocy?

Sw. Zieliński: — Trudno to powiedzieć.

WOJSKOWI

W dalszym ciągu swych zeznań major Zieliński podkreśla, iż atmosfera skarbowości była duszna i dla oczyszczenia jej starał się obsadzić stanowiska wojskowymi. Podczas urzędowania na stanowisku dyrektora Departamentu czuł, że jest spychany przez jakąś mafijkę. Nie jest wykluczone również, że Michalski był w takim towarzystwie wzajemnej pomocy, ale ci co go chcieli bronić, zorientowawszy się w sprawie odstąpili.

O godzinie 12.30 zamknięto

przewód sądowy, następne posiedzenie odbędzie się o godz. 17-ej. Pierwszy zabierze głos prokurator Korkuć, po nim przemawiać będzie jeden z pełnomocników oskarżonych.

(Dalszy ciąg na str. 6-ej).

Jutrzejszy numer „ABC” oprócz zwykłej treści redakcyjnej zawierać będzie niezwykle

SENSACYJNY REPORTAŻ SPECJALNEGO WYŚLANNIKA Z KONGRESU „AGUDY” W MARIANSKICH ŁĄZIACH

ilustrowany oryginalnymi zdjęciami, nigdzie dotychczas nie reprodukowanymi.

Poza tym w dodatku niedzielnym „ABC” znajdą Czytelnicy interesujący, cięty

FELIETON W SZAREGO P. T. JEDNA USTAWA

oraz artykuły J. Stokowskiego z wystawy paryskiej i M. Podemskiego, oraz, jak zwykle, Tydzień kobiecy, dodatek ilustracyjny i tryskający humorem i dowcipem dodatek:

„WESOŁE ABC”

Aktywność komuny i lewicy sanacyjnej duża powściągliwość P. P. S. Prasa o strajku krakowskim i zajęciach

LEWICA SANACYJNA

Według informacji „Głosu Narodu” pod pomnikiem Mickiewicza na rynku krakowskim przemawiał poseł PPS Ciołtosz, przedstawiciel Str. Ludowego Mierza i reprezentant lewicy sanacyjnej z grupy „Kur. Wiecz.”.

Ślaska „Polonia” uzupełnia te informacje tym, że podobne strajki odbyły się także w Bochni, w Wieliczce i wielu miastach Małopolski.

Tak samo na dzień przed strajkiem krakowskim, czyli 24 b. m., odbył się powszechny strajk w Tarnowie. Jak dodaje redakcja „K.C.”, strajk ten miał charakter demonstracyjny, dla poparcia postulatów Stronnictwa Ludowego.

„Wieczór Warszawski” podaje, że PPS do organizatorów strajku nie należała, natomiast w roli tej występowały ppeesowskie zawodówki. Bardzo czynna była także komunistyczna partia Polski.

ODEZWY KOMUNY

Najlepszym dowodem tej ożywionej działalności KPP są ulotki i odezwy koportowane w związku z krakowskim strajkiem. Jedną z nich została wydana przez Komunistyczną Partię Polski, a druga przez Komitet Okręgowy Komunistycznego Związku Młodzieży Polskiej.

Odezwa KPP wzywa robotników do powszechnego strajku w dniach 23 i 24 i do PPS zwraca się ze specjalnym apelem:

„Towarzysze z PPS, Robotnicy ze Związków Zawodowych! Wyście świadomy, czołowy oddział własnej klasy, własnego narodu. Nie okryjcie się hańbą wobec braci chłopów, wobec własnej klasy. Stańcie w pierwszych szeregach.

Pogoda słoneczna

Przewidywany przebieg pogody w dn. 28 b. m.: rano miejscami mglisto, w ciągu dnia pogoda słoneczna i ciepła o zachmurzeniu umiarkowanym typu kłębiastego. Słabe wiatry północno - wschodnie. W dalszym ciągu skłonność do burz i przelotnych deszczów.

Członkiem jest, ale nie działa Pan Kwaśniewski o swym stosunku do Ozonu

W „Krakowskim Kurierze Wieczornym” ukazał się wywiad z b. wojewodą Kwaśniewskim, jednym z działaczy lewicy sanacyjnej. P.

Krzysztoforski skazany na 15 lat więzienia

LUBLIN, 28 sierpnia. Dziś o godzinie 2-ej ogłoszono wyrok w Sądzie Apelacyjnym w sprawie Krzysztoforskiego i tow. w stosunku do Stan. Krzysztoforskiego łączną karę 15 lat więzienia Sąd zatwierdził, jak również 100.000 zł. grzywny z zamianą na 2 lata, więc Kozerowski — skazany został na 6 miesięcy, zamiast 3 lat, Paszkowski — 5 lat więzienia, zamiast 3-eh lat, Ciszkowski 6 miesięcy.

Kwaśniewski oświadczył m. innymi:

Jeśli chodzi o stosunek do OZN, to jeszcze raz podkreślam, że nie odgrywałem w nim żadnej czynnej roli, że figuruję jedynie w charakterze prezesa Związku Legionistów. Wiadomo panu, że związek ten jako całość zgłosił akces do obozu płk. Koca. — Pańskie słowa, Panie Marszałku, zapylał sprawozdawca „Kuriera” — a mianowicie zdanie, że „z nikim takim który się różnił z Komendantem rozmawiać nie będę”, były rozmaito interpretowane, jak należy je właściwie rozumieć?

— Oczywiście, że miałem na myśli endecję, do której wiele szkodliwej działalności ustosunkowany jestem bezwzględnie negatywnie. Zresztą endecja nie przedstawia takiej siły, jak niektórzy chcą gwałtem wmówić. Jedynie realną siłą w Polsce — to ugrupowania demokratyczne. (Mówiono, że słowa te mogły się odnosić nawet... do płk. Koca. Przyp. Red. ABC).

— Panie Marszałku! W ostatnich

Złoty róg

Mogłoby się na pozór здаwać, że młode w niepodległej już Polsce wyrastające pokolenie, wypełniające swego czasu szeregi Obozu Wielkiej Polski i Obozu Narodowo-Radykalnego, a dzisiaj coraz silniej mimo napotykaných mechanicznych przeszkód wkraczające w życie Polski, — że to pokolenie jest pod pewnym względem pokoleniem upośledzonym, pozbawionym twórczych i zdobywczych właściwości i w całkowicie nienormalnych warunkach wzrastającym.

cisnąć mogła też silne swe piętno na młodych duszach i sercach, odciągając od niematerialnych ideowych zagadnień, pozbawiając twórczego optymizmu i przystającą wszystkim egoistyczną troską o własny los. I dlatego to można by postawić teoretyczne stwierdzenie, że młode, — w tych warunkach wychowane pokolenie niewiele może być warte i że złożenie przed starszych w jego ręce odpowiedzialności za wspólne nasze losy niczego by nie polepszyło, a być może byłoby szkodliwe wobec rutyny i doświadczenia.

Na całe szczęście stwierdzenie to może być jedynie postawione w teorii, w rzeczywistości bowiem rzecz przedstawia się całkowicie inaczej. System sanacyjny i wprowadzone przez niego warunki polityczne nie potrafiły bowiem obniżyć naszego, poziomu, a w przeciwnieństwie stanowiły dla nas twardą ale i skuteczną szkołę charakteru, moralnej odporności i idealizmu.

Co słabe i podłe odpaść musiało od naszego ideowego nurtu i wykończyć się życiowo na wyżebranych posadach czy przedpokojach.

W walce toczony przez nas o wyznawane zasady podzielił się naprawdę, a w serca niektórych zaszczerpiony nawet został jad partyjnych nienawiści przekonanie o konieczności wzajemnych walk, w rzeczywistości jednak ponad tym panuje w całym młodym pokoleniu jednomyślność ideowa i zdawanie sobie z niej sprawy. A przy dobrej woli służenia Polsce doprowadzić to musi w końcu do politycznego zjednoczenia wszystkich w nowym samodzielnym Obozie Wielkiej Polski.

Wywołane kryzysem upadającego kapitalizmu trudne warunki życiowe nie zniszczyły bynajmniej naszego idealizmu. Przeciwnie zetknięcie się nasze, — oko w oko, — z pa-

(Dokończenie na stronie trzeciej).

gach. Z Wami stanie cały obóz demokratyczny.

Niezłocznie na fabrykach, warsztatach, w związkach zawodowych uchwalacie strajk, żądacie od zarządów swoich kierownictw i delegatów proklamowania go. Wszyscy na zebraniach. Wszyscy do wieców i demonstracji.

Przecież zdrada we własnych szeregach. Opornych i tchórzliwych wodzów zmusimy do walki lub staniemy do niej wbrew im, a wraz z całym ludem!

Kończą ją wyszargane komunistyczne hasła w rodzaju „przec” — pod adresem „faszystowskiego rządu” i „część przeciw — faszyzowskiemu Frontowi Ludowemu w Polsce”.

„WSPÓLNY FRONT”

Komunistyczny związek młodzieży w Polsce apeluje, co jest bardzo charakterystyczne, „do braci chłopów” o bieżącą im pomoc. Projektują oni wspólny front wszystkich organizacji młodzieży w „walce o wolność, pracę i oświatę i pokój”.

Te dwie charakterystyczne a zarazem skandaliczne odezwy są najlepszym dowodem podsyżwania się komunistów pod akcją legalnych stronnictw politycznych

KOMUNIKAT LWOWSKI

Ze Lwowa donoszą, że wojewoda lwowski dr. Bilyk przyjął w śróde delegację miejscowego PPS i klasowych Związków Zawodowych, które przedstawiły mu własne stanowiska wobec ostatnich wydarzeń w kraju.

W wyniku tej rozmowy został wydany komunikat, który po uzgodnieniu z władzami, brzmi jak następuje:

„Delegacja zwróciła uwagę na próby podrożenia i cen produktów żywnościowych, co pozostaje w części w związku z wiadomymi wypadkami i oświadczyła, że wobec tego stanu przewidywać należy szereg akcji o podwyżkę zarobków, które musiałyby w rozwoju wypadków przybrać także charakter polityczny.

Poza tym delegacja wyraziła opinię, że Berezka Kartuska nie może być uważana za środek do likwidowania postulatów o charakterze politycznym i prosiła wojewodę, ażeby jej opinie i żądania przedłożył czynnikom warszawskim. Poruszono również sprawę pomocy dla aresztowanych.

W odpowiedzi woj. Bilyk oświadczył, że w związku z ostatnimi wypadkami do Berezki Kartuskiej nikt nie został wysłany, gdyż sprawcami zajęły się władze prokuratorskie.”

Intencja powyższej konferencji było uprzedzenie strajku we Lwowie i wcześniejsze jemu zapobiegnięcie, czego nie zdołano zrobić w Krakowie i innych miastach Małopolski Wschodniej. Audiencja należała do tej samej grupy zjawisk, co znane słowa płk. Kowalewskiego o PPS.

POCZYNNIA UKRAJNCÓW

W sprawie tych wielkich wydarzeń, jakie miały miejsce na wschodzie naszej Polski zabrała głos także prasa ukraińska. Między innymi „Dile” organ „Unda”, partii ukraińskiej, która nie poparta Stronnictwa Ludowego, pragnąc wyzyskać strajk chłopów dla rozszerzenia zasięgu wpływu kooperatywy ukraińskich w Polsce, zamieszcza obszerny artykuł, w którym atakuje ludowców.

Naszym zdaniem powinni byli oni w każdym razie wstrzymać się od akcji na terenach narodowo mieszanym.

Małe miasteczka bojkotują żydów

Akcja bojkotowa żydów na terenie Polski zatacza coraz szersze kręgi. **ŚNIADOWO** Według nadchodzących informacji w Śniadowie, miejscowa młodzież zorganizowała we wszystkie dni tar-

gowe pikety, które pilnują sklepów i straganów żydowskich, nawołując do kupowania u sprzedawców chrześcijan. Jak podaje żydowska „PAD”, ostatnio doszło do licznych awantur i napadnięty został żydowski han-

ciarz zboża, któremu rozpruto worki, rozsypując zboże po rynku. Pobity został także handlarz bydła żyd, który uciekł pozostawiając towar. W wyniku tej akcji żydzi zaprzestali uczestniczyć w targach, a gmina żydowska w Śniadowie zwróciła się do okolicznych handlarzy żydów, aby dla uspokojenia bojkotowych nastrojów, na targi nie przybywali.

BRĄSZCZYK

Podobne wypadki miały także miejsce w Brąszczku. Doszło tam do licznych awantur, które, jak informują powstały na tle aresztowania jednego z uczestników zajęć antyżydowskich w Porębie nad Bugiem.

W miasteczku zmobilizowano znaczniejsze siły policyjne, które przybyły z pobliskiej Ostrowi Mazowieckiej ze starostą na czele. Mimo tego zanim zajścia zostały całkowicie stłumione, kilkunastu żydów zostało pobitych.

Poza tym w całym szeregu miast drobne kupiectwo chrześcijańskie rozpoczęło zorganizowaną akcję, mającą na celu uzyskanie u władz przeniesienia targów na sobotę. Dotychczas ze względu na licznych żydów handlujących na targach, termin ich nigdy na sobotę nie był ustalany.

Słuszna ta akcja jeżeli osiągnie swój cel, pozwoli całkowicie wyeliminować żydów z handlu po małych wsiach i miasteczkach, bowiem żydowski kupcy z większych miast, nie licząc się ze swym sobotnim świętem, otwierając swoje sklepy i handlując jak w dzień normalny.

Naturalnie, żydowska Centrala Drobnych Kupców w Warszawie natychmiast przeciwko tej akcji wszczęła interwencję.

KEPNO

Jak donosi nasz korespondent z Kępna Wilk. w dniu 24 b. m. odbył się w Kępnie jarmark, który dla żydów przyniósł niemałą niespodziankę.

Otóż kiedy oni licznie przybyli na targowisko, zostali wszystkie miejsca wykupione przez polskich kupców — chrześcijan, którzy je wydzielili wyłącznie straganom żydowskim. Jak nieprzyjemny żydzi musieli zawrócić swoje wozy i opuścić miasteczko. Na wszystkich wjazdach do miasta zostały rozwieszone transparenty z napisami: „Polska dla Polaków”, „Swoją drogą swego”, „Kupuj u Polaka” — które wytworzyły właściwy nastrój ze dzień ten targowy odbył się musi być żydów.

Na wiadomość o tego rodzaju służnej akcji, śladem do Kępna liczni sprzedawcy — chrześcijanie w liczbie ponad 420 z Poznania, Kalisza, Łodzi, Katowic, Krotoszy, Ostrowa, Ostrowa, Zduńskiej Woli, Wielunia i innych. Zaopatrzyli oni swe stragany w tabliczki z napisem: „Stragan chrześcijański”.

Ludność okoliczna, która przybyła na jarmark, była także mile zaskoczona brakiem na rynku hałaśliwych żydów.

Kilkanaście straganów żydowskich, które stały rozproszone w Kępnie, otrzymało na rynku wydzielone miejsce, w ten sposób tworząc żydowskie ghetto. Ci z kupujących, którzy mimo wszystko pragnęli czynić zakupy w żydowskich straganach, oznaczani byli kartkami z odpowiednim napisem, że popierają żydów.

W ten sposób wreszcie po raz pierwszy dojechał do Kępna chrześcijański jarmark, gdyż 41 straganów żydowskich, przy poprzedniej liczbie ponad 220, nie może być brane pod uwagę.

Zapisy na dziś

GON. 1. Nagr. 1800 zł. dla 3 l. i st. og. i kl. Dyst. 1600 m: Honwed, Baronia, Laszka II, Cyron. GON. 2. Nagr. 1400 zł. dla 4 l. i st. og. i kl. Dyst. 1600 m: Hamilcar, Antezur, Metropol, Giorgetta, Moutarde, Homer. GON. 3. Nagr. 1600 zł. dla 3 l. i st. og. i kl. Dyst. 1600 m: Jesień, Nabok, Hokej, Parthenis, Grog, Kabina, Par, Cyron. GON. 4. Płoty. Nagr. 1500 zł. dla 3 l. koni. Dyst. 2400 m: Sirdaropol, Gral, Tamerlan III, Land Lady, Petarda. GON. 5. Nagr. 1800 zł. dla 2 l. og. i kl. Dyst. 1100 m: Dorota, Bidermajer, Rosa II, Treff, Waad, Fenszek,

Kupcy zbożowi skarżą się na stosunek władz wojskowych

TORUŃ, w sierpniu (Kor. wł.). Odbyło się walne zebranie kupców zbożowych w Toruniu w lokalu Korporacji Kupców Chrześcijańskich. Zebranie zajął prezes p. A. Melerski.

W dyskusji liczni mówcy poruszyli obecne ustosunkowanie się władz wojskowych do kupiectwa prywatnego, które odsuwa

Studentki polskie u ojca św.

Dnia 25 bm., jako w dniu przeznaczonym na audycję zbiorową, Ojciec św. przyjął m. in. grupę dwunastu akademikzek polskich, wychowanek zakładu naukowego SS. Urszulanek w Tarnowie. Akademikom polskim towarzyszyli ks. prof. Wójcik z Krakowa i o. Metody Mejsztowicz, franciszkanin oraz s. Janina Łojewska, urszulanka.

ABC sportowe

W zawodach lotniczych Prowadzi Warszawa! Wyniki wczorajszego dnia

Ostatnie dni próby o ile nie były interesujące dla widzów, o tyle więcej emocjonujące dla uczestników zawodów. Wymagały one bowiem nieustannego napięcia uwagi zarówno od pilota, jak i obserwatora. Drobny błąd niwelował całą próbę.

Pierwsze zadanie polegało na odzyskaniu samolotu, który wyśladował przymusowo. Na starcie pilot otrzymał kurs, czas lotu i szybkość poszukiwanego samolotu. Lecąc według otrzymanych wskazówek, po przelecie odpowiedniej ilości kilometrów, natrafiać należało na rozłożony na ziemi biały krzyż i 5 cyfr. Z tych trzy pierwsze oznaczały nowy kurs, zaś dwie ostatnie — ile kilometrów trzeba było lecieć nowym kursem, by znów zobaczyć biały krzyż i 5 cyfr.

Druga próba była to tak zwany lot „na spozregawczość”. Żalugi otrzymywały koperty zawierające: czas, w którym należy powrócić, oraz dwie identyczne mapy dla pilota i towarzysza. Czas liczył się od chwili startu do chwili przelecia nad taśmą mety.

Jak z przebiegu konkursów wynika, mają one nie tylko znaczenie sportowe, lecz w pierwszym rzędzie mają charakter zawodów wojskowych. Po tej bowiem linii idzie szkolenie w klubach, gdyż oflary, jakie na ten cel ponosi Państwo i społeczeństwo muszą się zwrócić w odpowiedniej chwili, w chwili potrzeby wojennej.

Trening, który prowadzi do osiągnięcia odpowiedniego poziomu by móc startować w tego rodzaju zawodach, jest zarówno przygotowaniem do tego celu, jak i wyrabia uczestników na dobrych pilotów sportowych, którzy potrafią zachować się odpowiednio w każdych warunkach lotu, jak i wyjść cało z każdej opresji. Bowiem nie jest tylko wyczynem przelotu o rekordowej długości, lecz także równie doniosłe ma znaczenie umiejętności dobrego i ładnego latania. To zaś osiąga się drogą pokonywania tych czy innych sztucznych przeszkód. Społeczeństwo winno śledzić uważnie przebieg Krajowych Zawodów Lotniczych i rozumieć, że poziom zawo- w nie jest sprawdzianem wyszkolenia narybku lotniczego, który

Golcz odnaleziony

PARYŻ, 26. 8. Z Chamonix donoszą, że znany alpinista polski p. Jerzy Golcz, który wybrał się na dość niebezpieczną wycieczkę na Mont Blanc i po którym ślad od kilku dni zaginął, został odnaleziony zdrowy i cały. P. Gocz wyszedł w niedzielę, ażeby osiągnąć szczyt Mont Blanc od strony włoskiej.

Nowość dla filatelistów

Z okazji wystawy światowej w Paryżu, wprowadzono towarzystwo lotnicze eksploatujące linię Warszawa — Paryż, ciekawą innowację dla filatelistów. Polega ona na przesyłaniu z Warszawy listów drogą powietrzną dookoła świata. Listy te kierowane są z Paryża przez Hong Kong — New York — Natal — Paryż. Przesyłki na dawaną tą drogą opatrywane są stemplami pocztowymi wszystkich miejsc lądowania samolotów.

Ferdynand, Potok, Oczeret, Herpes. GON. 6. Nagr. 2200 zł. dla 3 l. i st. og. i kl. Dyst. 2200 m: Dar, Katon, Libbey, Newmarket, Czersk, Ifiet, Lit Boy.

GON. 7. Nagr. 1800 zł. dla 3 l. i st. og. i kl. Dyst. ok. 2100 m: Cylma, Parnar, Igor II, Toreador, Huszar, Somosierra, Westa, Deblin, Nord, Orfeusz, Favoritas, Milo. GON. 8. Nagr. 2000 zł. dla 3 l. i st. og. i kl. Dyst. 1600 m: Markietanka, Karola Picton, En avant, Iloczyn, Tototte, Lari — fari, Harmattan, Nord, Irtysz, Elba, Nelly, Tabarin.

GON. 9. Nagr. 1400 zł. dla 3 l. i st. og. i kl. Dyst. 2100 m: Jarosław, Jasna, Ignis, Harrietta, Cacko II.

cieniem swych skrzydeł zasłoni kraj przed najeźdźcą wrogich sił, sprawdzianem wysiłku całego społeczeństwa, któremu rzucono hasło „Uskrzydlić Polskę”.

Jak do chwili obecnej prowadzi Aeroklub Warszawski. Na drugim miejscu Aeroklub Gdański (brawo Gdańsk!), na trzecim — Lwowski. J. P.

Zwycięstwa polskich jeźdźców na zawodach hippicznych w Rydze

RYGA, 26. 8. W czwartek, w 5-tym dniu międzynarodowych zawodów hippicznych w Rydze, polscy jeźdźcy odnieśli dalsze sukcesy.

W konkursie potęgi skoku o nagrodę gen. Berlixa, pierwsze miejsce zajął por. Bilwin na Arce. Polak przeszedł parcourse bez punktów karnych w czasie 1.34. Drugim był por. Skulicz na Dunce, z 4 pkt. karnymi w czasie 1.25. Trzecim i czwartym miejscem zajęli Francuz Busnel, mając na jed-

nym koniu 4 pkt. karne i czas 1.28, a na drugim koniu — 4 pkt. karne i czas 1.29.

W drugim konkursie, szybkości, dla koni, które dotychczas nie zajęły pierwszych trzech miejsc, zwycięstwo i nagrodę burmistrza miasta Rygi zdobył Francuz Chevalier na France. Drugim był por. Zalewski na Bajorze, 3) por. Bilwin na Arlekinie, 4) por. Zalewski na Wizji. Startujący jeszcze w tym konkursie por. Skulicz na Arozie zajął 9-te miejsce.

Spychała pokonała Lunda Mistrzostwa tenisowe w Bydgoszczy

BYDGOSZCZ, 26. 8. W drugim dniu międzynarodowych mistrzostw tenisowych Polski w Bydgoszczy zanotowano szereg niespodzianek. Największą było wyeliminowanie dobrego tenisisty niemieckiego Lunda przez Spychała w trzech setach 6:3, 6:2, 6:2. Lund grał bardzo słabo, ustępując o klasę świetnie umięśnionemu Spychała.

Bardzo ciężki opór stawiał młody gracz polski Kończak doskonale tenisistę — austriackiemu, Baworowskiemu. Zwycięstwo odniósł w końcu Baworowski, ale po walce, trwającej 2½ godziny, w stosunku 6:3, 6:4, 8:6. W trzecim secie Kończak stał prowadził i miał nawet szanse wy-

grania seta, był jednak zbyt wyczerpany, aby tę szansę wyzyskać. Inne ważniejsze wyniki pierwszego dnia przedstawiają się następująco:

Schmidt (Rumunia) wygrał z Warminskim 6:1, 6:1, 6:3, a Roedi pokonał Olschalską 6:4, 7:5, 6:3.

W grze pojedynczej pań już w pierwszym kole wyeliminowane zostały mistrzyni i wicemistrzyni Polski Głowacka i Łuniewska.

W grze podwójnej pań par polska Hebda — Toczyska wygrała z parą francusko-polską Challer — Rodowski 6:0, 6:2, 6:1, a para rumuńska Schmidt — Badin pokonała parę polską Mordasewicz — Kuskowska 6:1, 6:1, 6:1.

Zwycięstwo polskich koszykarzy na akademickich mistrzostwach świata

W czwartek odbyły się w Paryżu na akademickich mistrzostwach świata półfinały koszykówki. Polska odniosła dwa piękne zwycięstwa.

W koszykówce męskiej Polska osiągnęła zwycięstwo nad Francją w stosunku 44:38 (33:23). Przed przerwą gra stała na wysokim poziomie, przy czym Polacy wykazywali znaczną przewagę. Po przerwie obrat gry zmienił się nie do poznania. Francuzi ustępujący nam znacznie technicznie, usiłując za wszelką cenę wygrać mecz bratując i ostrą grą. Ku zdziwieniu publiczności francuski sędzia dyskwalifikuje szereg rzutów karnych właśnie przeciw Polsce. Mimo to, koszykarze nie speszili się i mecz rozstrzygnęli na swoją korzyść. Najlepszym graczem na boisku był Czap-

licki, który zdobył 16 punktów. Poza tym Różycki zdobył 13 pkt., Śmigiełski — 10.

W drugim półfinale Estonia wyeliminowała Łotwę po dwóch dogrywkach 33:32. W finale zatem polscy koszykarze walczą będą z Estonią. Mecz finałowy odbędzie się w sobotę.

Dzielnia śpiący się również nasze zawodniczki, które w koszykówce żeńskiej pokonały Łotwę 30:26 (21:13). Polki grały taktycznie lepiej, a co najważniejsze z większym opanowaniem nerwów niż na pierwszym meczu. W sobotę Polska walczy znów z Łotwą, po raz trzeci z rzędu, przy czym mecz ten decyduje o tytule akademickiego mistrza świata.

Niepowodzenia naszych akademików w lekkoatletyce

Na akademickich mistrzostwach lekkoatletycznych w Paryżu, polscy akademicy przegrali we wszystkich konkurencjach, w których startowali i zostali wyeliminowani w przedbiegach. Na 100 mtr. pierwszy przedbieg wygrał Anglik Holmes w czasie 10.7. Trojanowski zajął trzecie miejsce. W drugim przedbiegu zwyciężył Niemiec Forgeolsang w czasie 10.8.

Danowski był trzeci. W trzecim przedbiegu wygrał Brazylijczyk Tolles w czasie 10.8. Polak Popek zajął czwarte miejsce.

W przedbiegu na 400 m. Koźlicki zajął czwarte miejsce. Pierwszym był w tym przedbiegu Roessler.

W przedbiegu na 800 mtr. Majewski zajął piąte miejsce. Przedbieg wygrał Francuz Leveque w czasie 1:55.

Wiadomości gospodarcze

ZAPOWIEDŹ DOBREGO UKŁADZU ZIEMNIAKÓW

Jakkolwiek zbiory ziemniaków, z powodu długotrwałej suszy, zapowiadały się niedawno jeszcze źle, późniejsze deszcze zmieniły sytuację gruntownie. Stan roślin w lipcu był dobry i rokuję obfite zbiory. Nie zauważono dotąd również szkodników, jednakże dalsze opady są jeszcze pożądane, szczególnie w południowych powiatach Wielkopolski, gdzie w okresie wegetacji ziemniaków, spadło wyjątkowo mało deszczów. O wysokości skrobi w ziemniakach powiadomienie na razie trudno, należy jednak przypuszczać, że nie będzie ona najgorsza.

NOTOWANIA RYB W DETALU

W ubiegły piątek płacono w detalach 1 kilogram: żywe karpie 2.80 zł., karpie śnięte 2.40 zł., żywa liny 2.40 zł., liny śnięte 2.00 zł., szczupaki żywe 2.40 zł., szczupaki śnięte 2.00 zł., węgorze żywe 3.000 zł. węgorze śnięte 2.60 zł., dorsze w kawałkach 0.70 zł., flądry od 0.50 do 1.20 zł., okonie od 0.70 do 1.20 zł., płocie 0.80 zł., certy od 0.80 do 1.20 zł.

ZASTÓJ NA RYNKU TOWARÓW KOLONIALNYCH

Zastój w handlu hurtowym towarów kolonialnych utrzymuje się nadal. Odczuwają to firmy importowe gdańskie bardziej od firm, mających swe siedziby wewnątrz kraju, albo

wiem są one nastawione wyłącznie na import towarów drogą morską i nie prowadzą handlu artykułami krajowymi. Kupcy hurtowni towarów kolonialnych uważają rok bieżący za najgorszy w obrotach od czasu istnienia tych firm w Gdyni.

W SPRAWIE ORGANIZACJI SPRZEDAŻY TYTONIU

Wobec zamierzonej podobno obniżki rabatów dla detalistów na wyrobach tytoniowych, Związek „Społem” zwrócił się do p. Ministra Skarbu, zwracając uwagę na niecelowość tego posunięcia. Rabaty udzielane, zdaniem Związku „Społem”, zapewniają dotychczas detalistom najwyżej 2 proc. dochodu brutto, w którym mieści się już amortyzacja, oprocentowanie kapitału, odpisy i ryzyko wynikające z operacji. Dalsze obniżenie rabatów przekształciłoby obroty tytoniami na operację czysto deficytowe. Na poparcie tych twierdzeń Związek wyraził gotowość dostarczyć wszelkich materiałów statystycznych, jakimi dysponuje.

STATYSTYKA UPADŁOŚCI

„Wiadomości Statystyczne” podają zestawienie upadłości przedsiębiorstw, ogłoszonych w latach 1930 — 1936. Z zestawienia tego wynika, że najwięcej upadłości przedsiębiorstw było w r. 1930, bo aż 836, od tego roku liczba upadłości spadała. Aby w r. 1936 osiągnąć najmniejszą cyfrę z całego 7-letnia, bo tylko 139.

Inaczej przedstawia się przebieg nasilenia upadłości wśród spółdzielni. Najwięcej ich było w r. 1932, a od tego roku cyfra upadłości spółdzielni spada. W r. 1936 było ich na terenie całej Polski tylko 14.

Sobota, dnia 28 sierpnia
6.15 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”. 6.18 Gimnastyka. 6.38 Muzyka (płyty). 7.00 Dziennik. 7.10 Muzyka (płyty). 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03 Dziennik. 12.15 Pogadanka rolnicza. 12.25 „Melodie polnoicy”. 15.45 Wiad. gospodarcze. 16.00 „Uciekla mi piosenka” — wesoła audycja dla dzieci. 16.30 Recital śpiewaczy Janiny Hupertowej. 16.55 Polska Kapela Ludowa „Transmisja z Naleczowa”. 17.30 Audycja konkursowa. 17.50 Przez lasy i góry Szwajcarii Kaszubskiej — pogadanka. 18.15 Albert Sandler w repertuarze operowym, operetkowym i filmowym (płyty). 18.15 Pogadanka. 19.00 Recital fortepianowy Zb. Drzewieckiego. W programie utwory Beethovena. 19.40 Pogadanka. 19.50 Wiad. sportowe. 20.00 Audycja dla Polaków zagranicą: „Wesele Boryni” — fragment z powieści Reymonta „Chłopi”. 20.45 Dziennik. 20.55 Przegląd prasy rolniczej. 21.05 Arie operowe w wyk. Ir. Gadejskiej i St. Witas. 21.45 Nowości literackie. 22.00 Muzyka taneczna. 22.50 Ostatnie wiadomości dziennika. Komunikat meteorologiczny.

WARSZAWA II (Mokotów).

13.00 Koncert rozrywkowy (płyty). 14.06 Fragmenty dramatów muzycznych Wagnera (płyty). 15.00 Życie

kulturalne stolicy. 15.05 Muzyka rozrywkowa (płyty). 22.00 Wiad. sportowe. 22.05 „List służący” — monolog. 22.20 Muzyka lekka (płyty). 23.00 Muzyka taneczna. 23.40 Muzyka taneczna (płyty).

Niedziela, dn. 29 sierpnia
8.00 Sygnał czasu i pieśń „Ave Maria”. 8.03 Dziennik. 8.15 Audycja dla wsi. 9.00 Regionalna transmisja z Zaniemiśla (przez Poznań). Reportaż. Polowa Msza św. Po transmisji ok. godz. 10.30 Muzyka (płyty). 11.05 Koncert w wyk. Filharmonii Wiedeńskiej pod dyr. Artura Toscaniniego. Transmisja z Salzburga. W przerwie ok. godz. 12.00 Przegląd kulturalny. 13.20 Polska Kapela Ludowa F. Dierżanowskiego. 14.40 Wszystkiego po trochu — audycja dla dzieci. 15.00 Audycja dla wsi. 16.00 Zespół miodolotników i chór „Kaskada” (z Wilna). 16.30 Styl klasyczny w muzyce nowoczesnej (płyty). 17.00 Koncert rozrywkowy z Parku Paderewskiego w Warszawie. W przerwie ok. 17.55 „W ruinach z czasów Minosa” — felieton. 19.00 Słuchowisko „Pierwsza lepsza” — czyli „Nauka zbawienia” — komedia w 1 akcie wierszem Aleksandra Fredry. 19.30 Transmisja z ulicy Lwowskiej z okazji Tygodnia Ruchu Pieszego i Kolowego we Lwowie. 20.00 Koncert trzech solistów (płyty). 20.50 Dziennik. 21.00 „Bakcył H” — wesoła audycja. 21.40 Wiad. sportowe. 22.00 Pieśni Schuberta w wyk. Luby Lewickiej. 22.25 Tańce różnych narodów. 22.50 Ostatnie wiad. dziennika. Komunikat meteorologiczny.

WARSZAWA II (Mokotów)

15.00 Z twórczości kameralnej Mozarta i Beethovena (płyty). 16.00 Muzyka taneczna. 22.00 Wiadomości sportowe. 22.05 Muzyka taneczna (płyty).

Notowania giełd warszawskich

GIEŁDA PIENIĘŻNA

Dewizy: Berlin (sprzedaż 212.97, kupno 212.11); Gdańsk (sprzedaż 100.20, kupno 99.80); Londyn 26.87; Nowy Jork 5.29.25; Nowy Jork (kabel) 5.29 i 3/8; Paryż 19.86; Praga 18.44; Wiedeń (spr. 99.20, kup. 99.80). Marka niem. srebrna (sprzedaż 139.00 kupno 133.00).

Papiery procentowe: 3 proc. poz. prem. inwest. I em. 69.00, II em. 67.00, 3 proc. poz. prem. inwestycyjna seria II em. 82.00; 8 proc. L. Z. i obligacje komun. Banku gosp. kraj. po 94.00 (w proc.); 7 proc. L. Z. i oblig. komun. Banku gosp. kraj. po 83.25; 8 proc. L. Z. ziemskie dolar. gwar. kupon 26.77; 5 proc. L. Z. Warszawa 64.50; 6 proc. oblig. m. Warszawa 6 em. 63.25.

Akcje: Bank Polski 104.50; Starachowice 32.00.

Tendencja dla dewiz i akcji nieco mocniejsza, dla pożyczek państwowych i listów zastawnych nieco słabsza.

GIEŁDA ZBOŻOWA

Ceny rozumieją się za 100 kg. paritet wagon W-wa, w handlu hurtowym, ładunkami wagonowymi za gotówkę. Pszenica jednolita 32.00 — 32.50; żyto I standard 24.50 — 25.00; owies I standard nowy 22.00 — 22.50; jęczmień nowy 20.75 — 21.25; groch polny 26.00 — 27.00; groch Victoria 28.00 — 29.50; tulin niebieski 15.75 — 16.25; tulin złoty 16.50 — 17.00; rzepak zimowy 59.00 — 60.00; koniuczyna czerw. str. bez gr. kanianki 95.00 — 110.00; koniuczyna biała bez kani. 180.00 — 195.00; mak niebieski 78.00 — 80.00; mąka pszenna gat. I 48.00 — 51.00; mąka pszenna gat. II 39.00 — 41.00; mąka pszenna pastwana 26.00 — 27.00; mąka żytnia gat. I 35.00 — 37.00; mąka żytnia razowa 27.50 — 28.50; otręby pszenne grube z przem. stand. 19.00 — 19.50; otręby pszenne miłkie z przem. stand. 18.00 — 18.50; otręby żytnie z przemiatu stadn. 16.50 — 17.00; makuchy linae 25.00 — 25.50; makuchy rzepakowe 21.00 — 21.50. Ogólny obrót 2017 ton, w tym żyta 1437 ton. Uspokojenie stałe.

Idziesz z prądem czasu, czytając ABC

SPRAWIEDLIWOŚĆ

Wielu polityków nie może zrozumieć, jaka droga prowadzi do pozyskania wsi. Pisze się o psychologii chłopca, o jego nieufności, mówi się o konieczności pozyskania zaufania chłopca — a jednak przeważnie te wszystkie rozważania i próby postępowania są bardzo dalekie od prostej prawdy. Politycy „robiący na wsi”, w terenie jak się to mówi, nieraz rozważają zawilgości sprawy chłopskiej, bierze się pod uwagę i czynnik konserwatywny chłopca i pożądanie ziemi i „uświadczenie klasowe”, ale wciąż ci kierownicy subdywizyjnych partii „chłopskich” nie mogą znaleźć na wsi oddźwięku.

Sprawa w istocie jest bardzo prosta. Chłop polski ma bardzo głęboko zakorzenione poczucie sprawiedliwości. Wprawdzie nieraz sam umyślnie stara się o tym poczuciu zapomnieć, jeśli mu tak kaze interes czy agitacja klasowa — ale jeśli podchodzi się do chłopca z wewnętrzną prawdą, jeżeli ta prawda głoszona na zewnątrz jest zgodna z tym co czuje, a co najważniejsze co robi jej głosiciel — wówczas pozyskanie chłopca jest zupełnie łatwe. Chłop przyzna rację według swego wyrażenia „po sprawiedliwości”.

Ale też najgorzej oburza chłopca polskiego naruszenie sprawiedliwości, głoszenie obłudy na zewnątrz. Cierpliwie chłop umie znieść błąd i trud — ale niesprawiedliwość wywołuje żywe odruchy.

Dlatego pierwszym warunkiem godziwego i naprawdę dającego pożądane rezultaty stosunku do chłopca jest sprawiedliwość.

ATMOSFERA

Proces Antoniego Lubowidzkiego pokazuje społeczeństwu atmosferę, jaka panuje w świecie urzędników skarbowych.

Strach, plotki i intrygi, tuszowanie spraw, oto, o czym mówią świadkowie.

Wymiar podatków, zwłaszcza podatku dochodowego wkracza bardzo głęboko do życia prywatnego obywatela. Czyż przeciwny podatek może mieć zaufanie do władzy wymiarowej, czyż aparat wymiaru sprawiedliwości może funkcjonować należycie, o ile nie zmienią się zasadniczo atmosfera moralna, panująca wśród urzędników skarbowych.

Czy min. Matuszewski wraca do „Gazety Polskiej“?

„Dziennik ludowy” pisze: Notujemy uporczywą pogłoskę, kursującą od paru dni, jakoby b. min. Matuszewski miał powrócić do redakcji „Gazety Polskiej”. Jak wiadomo, p. Matuszewski rozszedł się z „G. P.” na tle konfliktu co do kwestii gospodarczych i politycznych. Program gospodarczy p. Matuszewskiego,

Jak już uprzednio wspomnieliśmy, kurator Pytlakowski był gorącym zwolennikiem polityki szkolnej reprezentowanej przez ZNP. Miało się wrażenie, że p. Pytlakowski niemal bez zastrzeżeń akceptował to wszystko co mu miejscowe władze ZNP zaproponowały — zwłaszcza gdy chodziło o obsadę stanowisk kierowników szkół pow. czy dyrektorów zakładów średnich wpływu Związku. Związkowi chodziło przede wszystkim o to, by w miarę możliwości wszystkie wolne stanowiska obsadzać swoimi członkami, ale tylko takimi, którzy w 100 proc. byli zwolennikami ideologii ZNP i w dodatku nie został przez ZNP na to stanowisko upatrzony. Związkowi chodziło przede wszystkim o to, by w miarę możliwości wszystkie wolne stanowiska obsadzać swoimi członkami, ale tylko takimi, którzy w 100 proc. byli zwolennikami ideologii ZNP i w dodatku nie został przez ZNP na to stanowisko upatrzony.

MONOPOL Z. N. P.

Nie było za tym ani jednego wypadku, by zamianowano wówczas kierownikiem Szkoły, czy dyrektorem gimnazjum, nauczycielem nie należącego do ZNP. Ani lata służby, ani kwalifikacje zawodowe i ocena pracy chociażby najlepsza nie były brane pod uwagę, o ile petyt nie był członkiem ZNP i w dodatku nie został przez ZNP na to stanowisko upatrzony. Związkowi chodziło przede wszystkim o to, by w miarę możliwości wszystkie wolne stanowiska obsadzać swoimi członkami, ale tylko takimi, którzy w 100 proc. byli zwolennikami ideologii ZNP i w dodatku nie został przez ZNP na to stanowisko upatrzony.

PANOWANIE SERWILIZMU

Zapanował wówczas serwilizm dochodzący do niebywałych granic. Karierowiczowskie typy zabiegali przy użyciu najrozmaitszych środków o względy miejscowego pana prezesa Z. N. P., któryby się wstawił za nimi u p. Pytlakowskiego. Specjaliści od płaszczenia się i podchlebiania spokojni — potulni, wykonujący wszelkie zarządzenia bezkrytycznie (choćby one graniczyły ze zdrowym rozsądkiem), niemal zawsze odnosili sukces. — Tak się jednak dziwnie złożyło, że kilku czołowych menesterów i wielkich zasłużonych skompromitowało Związek: byli to dwaj kierownicy szkół i jeden dyrektor gimnazjum. Wszyscy trzej popełnili nadużycia finansowe, dwaj na stanow-

skach służbowych, a jeden na stanowisku sekretarza okręgowego ZNP.

WIZYTATOR OPALA

Każdy zdrowo myślący nie mógł tego absolutnie zrozumieć, dlaczego wizytatorem na miasto Lwów, zamianowano niejakiego p. Opalę, mającego tylko 1 rok wysłuchany na Politechnice (ostatnio zdegradowany na nauczyciela matematyki w gimnazjum w Tarnopolu), podczas gdy na stanowiskach nauczycieli szkół pow. we Lwowie byli i są ludzie mający ukończone wyższe studia; doktorzy praw, filozofii, dyplomowani inżynierowie, bardzo zdolni, którzy właściwie marnowali się, nie mogąc być na właściwych stanowiskach, li tylko dlatego, że nie odpowiadali tym „warunkom”, które wówczas były decydujące. Takie paradoksy jak np. taki, że nauczycieli z ukończonymi wyższymi studiami podlegał młodemu kierownikowi mającemu za kwalifikacje ukończony np. WKN (Wyższy Kurs Naucz.) i to na raty, były i są we Lwowie na porządku dziennym.

NOWE POMYSŁY — NOWA „MIOTŁA”

Po kuratorze Pytlakowskim —

który został przeniesiony na równorzędne stanowisko do Warszawy — objął Kuratorium lwowskie p. Świdorski. Okres ten znamionuje słynna organizacja szkolnictwa Bci Jędrzejewiczów. Utworzono biura personalne. Na czele takiego biura pers. kurat. lwowskiego stanął p. dr. Jan Weryński, który uprzednio pracował w województwie lwowskim. Pan Weryński rozpoczyna nowy kurs polityki, forytując przede wszystkim „Strzelca”. Kto nie był członkiem „Strzelca”, ten nie wchodził w rachubę dla p. Weryńskiego. Serwilistyczni kandydaci na stanowiska kierownicze w szkolnictwie przypuścili formalny run na „Strzelca”. Związek Naucz. już nie wystarczał — trzeba było przede wszystkim być członkiem „Strzelca” i w nim pracować. Kto nie mógł się tą pracą wykazać — ten na próżno zabiegał o względy p. Weryńskiego. Okres jego „państwotwórczej” polityki personalnej znamionuje najbardziej jaskrawy fakt, który miał miejsce za jego rządów.

DOKTOR ARCHEOLOGII — BEZ MATURY

Pewien rektor filozofii archeo-

log. (asystent b. premiera p. Kozłowskiego), nie mogąc dostać zajęcia w szkolnictwie średnim z braku wystarczających kwalifikacji — przychodzi na praktykę do szkolnictwa powszechnego i po upływie 3 miesięcy składa egzamin dojrzałości na państwowych kursach dla naucz. szkół pow. W niespełna rok po egzaminie dojrzałości dostaje się na praktykę inspektorską do Tarnopola. Na tym stanowisku powinna się mu „maga”. — Coś trzeba było z nim koniecznie zrobić, tymbardziej, że z oddaniem i zapałem pracował w „Strzelcu”. Znalazło się wyjście — Pan rektor, archeologii i niedoszły inspektor szkolny zostaje (ku osłupieniu zdziwieniu grona swoich znajomych) burmistrzem Kamionki Strumiłowej (miasteczko położone w Małopolsce Wschod.), autentycznie! Taki wypadek był początkowo sensacją. Później jednak gdy okazało się, że p. Świdorski, który z wizytatora zaawansował na kuratora potem na wojewodę (w Białymstoku), a ostatnio powrócił do ubliżonego Lwowa w charakterze dyrektora ZUPU — społeczeństwo przyzwyczaiło się do takich „geniuszów”.

Tadeusz Kornicz.

Co raz mniej kandydatów na szabesgojów „Ozon” bez mas, bez kadr, bez metod „Neue Folkscajtung” o Polakach

(k) Dawno nie zajmowaliśmy się prasą żargonową. Chcę więc czytelnikom powtórzyć ten czas i zajmijmy się wyłącznie prasą żargonową.

Czego brak „Ozonowi“?

„Neue Folkscajtung” tak pisze: „Ozon” chce w Polsce być wszystkim. Tymczasem żeby być tym, czym chce, brakuje mu poparcia szerokich mas, własnych kadry, jasnego przedstawienia metod i dróg, w jaki sposób urzeczywistnić swoją deklarację. A więc brak poparcia szerokich mas, brak własnych kadr, brak metod i dróg, któreby mogły pozwolić na zrealizowanie własnej deklaracji.

Żydz o „Narzę”

A ONR „Neue Folkscajtung” pisze:

Oto ludzie nazywają swój program czynu. Oni wiedzą, czego chcą. Masy pracujące mają swój program czynu, program walki o socjalne zmiany, i oni mają swoje drogi „wyprowadzenia” Polski z prymitywizmu i podciągnięcia ją w górę.

Cóż za czynny rekomenduje p. Kowalewski w imieniu „Ozonu”? — to pozostaje tymczasem tajemnicą „Ozonu”.

A więc „Nara” ma program.

Nacjonalizm i radykalizm społeczny

Wreszcie „Naje Folkscajtung” pisze:

Alte istnieje w Polsce grupa, która akurat zgadza się z tekstem oświadczeń p. Kowalewskiego, a oświadczenie akurat jakby było

do parawanu dla nich. Próba związania „skrajnej prawicy” ze „skrajną lewicą”, polaczej „prawicową” robotę z lewicowymi hasłami usiłował już bracia niemieckich Nazi — nasi rodzeni O. N-erowcy. Ze dla nich stoją otwarte drzwi Ozonu — to jest już oddawna wiadome, i to jest jedyne, co jest całkowicie jasne w oświadczeniu p. Koca i to już daje możliwość w pewnej mierze odcyfrować także inne miejsce tej deklaracji.

Ocena deklaracji p. Kowalewskiego zupełnie błędna. Ale charakterystyczne, czego żydzi się boją: połączenia nacjonalizmu z radykalizmem społecznym.

Żydz o szabesgojach

A w innym numerze „Folkscajtung” tak pisze o szabesgojach, broniących żydów przed gniewem ludu polskiego.

Dlaczego tak robią polscy robotnicy z Łomży? Czyż są rzeczywiście, jak twierdzą endecy i oenierowcy trucieli „żydowskimi” pachołkami? Czy wypędzają pikieterów z ulic, bo interesy żydowskich kupców i handlarzy są im bliższe, niż interesy polskich handlarzy i kupców?

Rozumie się, że nie. Jeżeli chcą polscy kupcy prowadzić walkę ekonomiczną przeciwko swoim konkurentom żydowskim w sposób moralny, to polskim robotnikom nigdy by na myśl nie przyszło mieszać się do walki. Ale robotnicy nie mogą się pogodzić z oficjalnym stanowiskiem „pikiety — owszem”. Rozumieją swoim prostym, ale zdrowym rozsądkiem, że tutaj zadaje się gwałt pewnej części ludności i protestują instynktownie przeciwko temu gwałtowi, nie tylko słowem, ale i czynem.

„Tydzień Robotnika” na usługach kupców żydowskich

„Tydzień Robotnika” z dn. 15.VIII. tak pisze:

Żeby nie bawić się w długie filozoficzne rozprawy powiemy po robotniczo. Endecy walczą z kupcami żydowskimi, żeby na rynku pozostali kupcy — katolicy. Rozumieją: mniejsza konkurencja, większy zysk. A ty polski robotniku kupuj u „Polaka” i nappychaj kieszenie... „katolikom”. To nie, że kupcy — katolicy biorą towar u Żyda-fabrykanta. W handlu obowiązują zasady: tania kupić — drogo sprzedać. Ponieważ kuncy żydowskie oferują towary tańsze, „katolicki” interes zagrożony żydowską konkurencją, każe organizować bojkot sklepów żydowskich.

(Cytujemy za żydowską „Opinią”).

Obława na elementy przestępcze

Wczorajszej nocy władze bezpieczeństwa przeprowadziły w okolicy Bielna, obławę na element przestępczy.

W wyniku obławy aresztowano 15 osób, w tym wiele już od dawna poszukiwanych przez policję.

KOLCE BEZ RÓŻ

OPINIA O CHODZENIU NA CZWORAKACH

„Opinia” pisze: ABC nr. 251:

A TEN TU PO CO? „ZURYCH”, 11. 8. Po zakończeniu obrad kongresu syjonistycznego prezes egzekutywy syjonistycznej dr. Weizman wybiera się do Polski.

Odpowiedź: celem stwierdzenia, czy redaktorzy ABC istotnie chodzą na czworakach i wyją do księżyca.

Jak widzimy styl „Opinii” stoi na wysokim poziomie wytworności.

Redaktor „Opinii” widocznie czuje się już moralnie w Madagaskarze i myślał o swych nowych rodakach, chodzących na czworakach i wyjących do księżyca. Tędy go mogło rzeczywiście bliżej obchodzić.

Natomiast co robią Polacy, to żydom, a więc zarówno dr. Weizmanowi, jak i redaktorowi „Opinii” nic do tego. Wolno im choćby chodzić na czworakach i wyć do księżyca, bo są we własnym domu, a nie jak żydzi uciążliwymi narętami.

REZULTATY

Komunizm w chełmskim gimnazjum został stwierdzony bez żadnych wątpliwości.

Dyr. Lipski tolerujący i popierający Łagodę jest nadal dyrektorem.

8-miu nauczycieli chrześcijan, którzy występowali przeciw szerzeniu zgnilizny dekretem z 16-go sierpnia, a więc na 2 tygodnie przed rozpoczęciem roku szkolnego przeniesiono do odległych miast. Wielu uczyło w Chełmie od kilku lat.

Kto był winny, a kto został ukarany?

CYFRY

Dwie przykre cyfry z „Rocznika Statystycznego”:

— rodzi się w Polsce 57.000 nieprawych dzieci rocznie, — mamy przeciętnie 200 dni deszczowych!

PRZESADA

„Jarmark Polesia, jak i Wystawa w Paryżu ma jeszcze pewne usterki” pisze „Kurier Poranny”. Wkrótce „Kurier” poda z Paryża: „Na Wystawie podobnie jak na Jarmarku zwracają uwagę następujące mankamenty”...

DIWNY CZŁOWIEK

W związku z ostatnim procesem Antoniego Lubowidzkiego do dużo się mówi o Eliaszu Mazurze. Dziwny to człowiek, bo Elias, a nie prorok i Mazur, a nie Polak.

Złoty róg

(Dokończenie ze str. 1-aj)

nującą nędzą i objawami wyzysku jednych przez drugich, — tym silniej utwierdziło nas w przekonaniu, jak bardzo konieczne są zasadnicze reformy społeczne i gospodarcze, jak bardzo palące jest zrealizowanie postulatów chrześcijańskiej Sprawiedliwości. I dlatego w programie naszym słowo „wyzysk” czy „nędza” nie są jedynie nadużywanymi na wiecach frazesami.

Wysłaliśmy więc. — pokolenie wychowane w Niepodległej Polsce, — z narzuconej nam szkoły życiowej, silni ideowo i moralnie, jednolici w odczuwaniu tego, co narodowi polskiemu jest konieczne i co należy zrealizować. A to dajemy nam, wszystkim r a z e m oczywiście, potęgę ogromną i możliwości nieograniczone.

Dajemy nam do rąk złoty róg Wernyhory, z pomocą którego rozbudzić musimy cały naród polski, tkwiący dziś

w bierności, martwocie i jalo-wych sporach o rzeczy błahe, przy dźwiękach którego wleć musimy koniecznie bez dalszej zwłoki w życie polskie nowe siły i nowe reformy, ożywczy wiew wiary i idealizmu, który wynieśliśmy z naszej młodości.

I tego „złotego rogu” zmar-nować nam nie wolno, by następcy nasi z kolei nie mogli nam zarzucić, że pozostaliśmy z niego w naszych rękach... „jeno sznur”.

P. W.

Okradziony wicestarosta podczas defilady

Podczas uroczystości „Święta Zonierza” w dniu 15 sierpnia w Brodnicy, podczas defilady oddziałów wojskowych, został okradziony na oficjalnej trybunie wicestarosta z powiatu lubawskiego. Wicestarosta ukradziono portfel z gotówką.

Ruch narodowo-radykalny wytepi nadużycia i złodziejstwa

Miedzynarodowa plutokracja na Jasnym Brzegu

Włóczęga po modnych plażach

Na lazurowym brzegu fik. Francuzów mniej, niż kiedykolwiek. „Frank — Bonnet” zdewaluowany robi swoje: nie pozwala oglądać południowego słońca wymęczonym mieszczuchom prancuskim, ale więcej niż kiedykolwiek ściągają gości cudzoziemskich.

Anglicy czują się niemal jak w jeździe jednej własnej kolonii. Ich białe jachty kołują się w portach. Ich język rozbrzmiewa dookoła. Beztrudno i bez skrępowania zagarniają dla siebie wszystko, co tu najlepsze.

A obok nich sięga dolarami „burżuazja z Oceanu” i kosmopolityczna europejska arystokracja, żyjąca za pan brat z plutokracją o mętnym pochodzeniu, ale za to wypchaną wszechmogącym złotem.

W CANNES — PANIE NA ROWERACH

Cannes jest zawsze centralnym punktem Côte d'Azur. Rojna „la Croisette” wskazuje nieomylnie, że powołanie nie opuszcza dotąd tej uroczej miejscowości.

Tum jest jak zawsze strojny i kolorowy. Auta nikną gromadami. Ale oto uderza nowy szczegół: między lśniącymi limuzynami uwijają się chmary rowerów. Piękne panie wprowadziły sobie taką znowu nową rozrywkę (czyżby wpływ księżniczki Julianty?). Rozpędzone auta stają co chwila, ułmierzane przez niezgrabne, ale wdzięcznie uśmiechnięte „cyklistki”.

Cóż robić? Piękne panie mają ciągle nowe kaprysy.

A pan jest moc. Najpiękniejsze, albo najbogatsze znają wszyscy. To np. uroczyste stworzenie w shortach, które idzie koło nas, to córka ministra Zdrowia Stanów Zjednoczonych. Za nią kroczy „Betty”, córka chicagowskiego króla kielbasy. Partia pierwszorzędną.

NA PLAŻY „SUPERCHIC”

Plaże oczywiście są eleganckie i „dużo tłu”. Eden — Roc to plaża „superchic”. Dla sfotoczonych jak śledzie „azarych ludzi”, rozkładających się na piasku Juan-les-Pins, Eden-Roc wydaje się ziemią obiecaną, niedostępnym rajem, gdzie jasnowłose syreny występują z morza i otaczają „uprzywilejowanych szczęśliwców”, dając im rozkosze.

Wstęp jest istotnie trudny. Trzeba mieć rachunek otwarty w jakimś porządnym banku, móc klepać po ramieniu Richarda Barthelmessa, Noel Cowarda albo Leslie Heusona, albo przynajmniej mieć za sobą służbę w Gwardii Cesarskiej i Wielkim Księstwie Borysem. Inaczej próbowanie kąpiel w tym miejscu dla wybranych jest przedsięwzięciem ryzykownym.

WŚRÓD OBNAŻONYCH MILIARDERÓW

Z bliska raj wybranych nie wygląda jednak aż tak, jakby to sobie kto wymarzył.

Z brzegu siedzi Doris Cromwell, najbogatsza kobieta świata, której fortuna wyrosła z tytoniu. Siedzi pod pstrokątym parasolem i ssie pomarańcze.

Dalej, po sznurowych chodnikach idzie się do centralnego punktu plaży baru. Na białym kamieniu, gdzie anglosiadywał Anatol France, siedzą teraz „mulatki” w shortach i pękaci milionerzy. W barze „bogowie finansów” zaspakajają pragnienie. Brzęk szklia miesza się z hałaśliwymi rozmowami. Przez chwilę, zablazniwszy do tego przybytku odnosi się wrażenie, jakby się było w jakiejś morskiej

Najważniejsze

Stale nie nie robiący Komitet dla spraw literatury przy Lidze Narodów ogłosił najpilniejsze wymogi dzisiejszej literatury:

Pisarze muszą być dobrze sytuowani materialnie i muszą być fundusze międzynarodowe na wydawanie pewnych książek.

Pieniądzy i pieniędzy — oto wszystko co komitet miał do powiedzenia. (kol.).

przystani wśród ludzi, ogarniętych szaleństwem nudy i ekstrawagancji. Jakis, zaplątany tu przypadkowo, jęł się w białych długich spodniach budzi sensację. Anglik z Leica i dyskretnym uśmiechem fotografuje go ze wszystkich stron.

OPALONE, JAK WŁOSKIE CYGARA

Dalej w dole pływają żaglówki, sznurki motorówek ciągną narty wodne. Ale nikt na to nie patrzy. Zainteresowanie nie wychodzi poza brzeg złotego piasku.

Leżą na nim rozłożone na brąz spalone piękności. Rozciągają w najrozmaitszy sposób swoje członki na materacach, otoczonych pomarańczami i torbami plażowymi z różem, ciekami do opalania i butelką „Chester”. Kolor ich skóry ma oarwę czekolady, pierników albo włoskiego cygara.

Leżą, obnażając, co się da, całą swoją skromność umieszczeni w okularach osłaniających oczy. Większość z nich, to przyszłe gwiazdy Hollywoodu, albo przynajmniej kandydatki na nie. Narazie pozują aparatom plażowych amatorów...

Z daleka każda jest inna. Zbliższa, wszystkie są do siebie podobne. Zarzeka im karki, ale ciała ich są chłodne i leniwe. Snobizm, panujący na plaży miliarderów zabił w nich wdzięk młodości i czar piękna.

A najbogatsza kobieta ssie ciągle pomarańcze pod pstrokątym parasolem, ziewając do mew.

BEAUVALLO

Beauvallon, to kraina „dzikich ludzi”, miłośników prawdziwego campingu. Inne, zupełnie inne, niż modna, elegancka plaża Cannes.

Więcej niż pięćset namiotów rozłożonych nad brzegiem morza... Armia obozowników, podzielona na grupy „zmotoryzowane”, oddziały rowerzystów i pieszych.

Shorty i trykot kąpielowy zastępują „slippy”, albo tylko opaski, bo tu panuje swoboda niczym nieskrępowana, ale swoboda „ludzi dzikich”, tęskniących za naturą, odpoczynkiem, bez snobizmu i pozy.

Wstają o piątej rano. Od dziesiątej wieczór nad namiotami zapada cisza i ciemność. Czasem tylko jakiś samotny włóczęga idzie trenować nocny marsz przy księżycu.

W PORCIE FAŁSZYWYCH MARYNARZY

Saint — Tropez to coś, jakby Luna Park nadmorski.

Quaie de Montparnasse od 6-ej wieczór do 4-ej rano zablokowały samochody wszystkich możliwych państw. Zapelniają się bary. W kolorowym świetle tańczą przebrani marynarze i dziewczyny — śpiewaczki zawodzą marynarskie piosenki.

Czasem, gdzieś nagle, w przylutym światłem latarni zaczyna się jakieś szamotanie. Przebrani marynarze biorą się za tby, kinę i tłuką szklanki.

A Anglicy i Amerykanie, którzy przybyli tu w lśniących limuzynach, szukając „romantycznej” atmosfery, zaleją z radości.

W dzień letni goście Saint — Torpez włączają się godzinami nad portem, jak filmowi statysci, którym plaża od kilometra: fałszywi marynarze w granatowych spodniach, kobiety w krótkich spodenkach i welnianych chusteczkach na głowie, z paznokciami purpurowymi jak usta.

Czasami zdarzy się, że ktoś z tych „morskich” ludzi pójdzie „hartować” się na plaży, lub umoczyć nogi w falach.

A naogół ta mała przystań rybacka jest cichą przystanią największych pocziwców z gości Jasnego Wybrzeża.

GRAND PRIX DE MONACO

Wielka nagroda dla 8000 aut, z których zresztą 14 staje wreszcie do wyjazdu.

W porcie tłum jachtów z podniesionymi flagami. Motorówki, wypchane ludźmi i statek, na którym wywieszono tablicę z punktowaniem.

Wszystkie tarasy, wszystkie okna, wszystkie dachy zatłoczone. Bieg przechodzi przez miasto i można go doskonale obserwować. Za 275 franków można sobie rozsiąść się na balonie Ermitażu, pełnym Amerykanów. Jedni piją whisky i krzyczą, skandując: „Ca-ra-cio-la!” Drudzy każde nowe okrzyknięcie rozpoczynają nową butelką szampana (10 okrzyków).

Kobiety na tarasie hotel de Paris skaczą na stolikach i wyją, dosłownie wyją, dopóki nie ochrypną lub zagłuszy je zupełnie warkot motoru.

W międzyczasie ogląda się wszystkie znakomitości: amerykańskiego milionera, rosyjskiego księcia i paryską krawcową.

A potem zwycięstwo. Ponieważ Caracciola ustępuje von Branchitsch, a Rozemeyer odpada, nie wiadomo, kto właściwie odnosi sukces dnia. Chyba największy — casino, zapchane do ostatniego miejsca.

Z prasy.

„Prezesowi P. A. L. Sieroszewskiemu zarzucono plagiat bajek Grimma. Sieroszewski ogłosił list, w którym stwierdza, że bajki te znał tylko z opowiadań niani.”
„JAM NIE WINIEN — ONA WINNA OPOWIADAĆ NIE POWINNA.”

rys. Julian Zebrowski.

Wśród polskich Cowboy'ów na Dalekim Zachodzie

Znany polski podróżnik dr. Jarosz ostatnio przebywał na Dalekim Zachodzie Ameryki. Przejeżdżając ośle przez rozległe stepy w Stanie Wyoming i Montana, odwiedził oddawna zamieszkałych tam Polaków, którzy jako biedni ludzie wyemigrowali z kraju, dziś jednak są znani na Zachodzie jako zamożni właściciele rozległych ferm.

Z BIEDAKA MILIONEREM

Jednym z takich Polaków jest Teofil Kuczyński, którego życie było pełne niezwykłych przygód. Jako młody chłopak, pochodzący z okolic Grajewa, przed 50-ciu laty wyemigrował z kraju. Szereg lat ciężko pracował w kopalniach węgla, tułał się po Alasce w czasie gorączki złota, aż wreszcie losy rzuciły go do Stanu Montara, gdzie dorobił się pokaźnego majątku. Jest właścicielem własnej kopalni węgla i posiada bogatą „Ranchę”. Poza setkami morgów roli uprawnej posiada rozległe stepy, na których pasa się stado koni, bydła i tysiące owiec. Z obszaru jego graniczy osada Indian szczepu Kruków, dlatego też nierzadko nasz polski cowboy ma zatargi z nimi o wypas ich koni na jego obszarach.

MŁODZIEŻ SIE WYNARADAWIA

Polacy na Dalekim Wschodzie żyją w rozproszeniu i rzadko spotykają się ze względu na wielkie przestrzenie. Z tego też powodu ich młode pokolenie zupełnie jest zamerykanizowane. Prawie już nie mówią po polsku. Sam Kuczyński ze wzruszeniem oświadczył, że nie słyszał polskiej mowy od czasu, kiedy przed 9-ciu laty dr. Jarosz po raz pierwszy go odwiedził.

W KALISZU

zaprenumerować „ABC” można u p. Durczyńskiego ul. Piłsudskiej 17

Przyjazd dr. Jarosza do Kuczyńskiego był wielką niespodzianką dla tamtejszych Polaków i prawie wszyscy zjechali się, by powitać gościa z Polski. Jedni przybywali jako cowboje na koniach — inni znowu na rzy zabijając iza w oku. Niesłychanie serdecznie dziękowano dr. Jaroszowi, który z wykładami swoimi dociera tam, gdzie żyje choćby mała gromadka Polaków.

Zarazek grypy odkryty

Prof. Aleksander Warikin, kierownik moskiewskiego centralnego instytutu mikrobiologicznego, po wieloletnich pracach odkrył bakcyla grypy.

Bakcyl ten nosi nazwę Ultravirus i jest najzupełniej niedostrzegalny nawet przez najsilniejsze mikroskopy. Uczony odkrył jego

obecność jedynie tylko na podstawie wywołanych przez Ultravirus reakcji.

Prof. Warikin wyprodukował serum przeciwko bakcylowi grypy, które zastosowane do chorych organizmów dało bardzo dodatnie rezultaty.

Małe słówko

Małe słówko: „gdybym”, male, a także wiele znaczące, jak ważkie.

Spotykamy się z nim omal, że codzień, w rozmowach, w domu, na mieście, w kawiarni, w sklepie, u fryzjera — wszędzie. Ba, nawet dość często spotykamy je w gazetach, w reportażach, w wywiadach.

„Gdybym” miał na naukę, to... „gdybym” miała pieniądze, to... „gdyby” mi się udało, to...”

Co idzie za tym słówkiem „gdyby”? Dużo, bardzo dużo pragnień, marzeń, pożądanego celów.

Ekspedientka ze sklepu mówi: Gdybym mogła się uczyć w szkole dramatycznej, dostałabym się na scenę albo do filmu.

Urzednik mówi: gdybym miał pieniądze, założyłbym własne przedsiębiorstwo. Kontroler tramwajowy zwierza się: gdybym mógł sobie pozwolić na kilkanaście miesięcy nauki na kursach, dostałabym posadę mechanika.

To samo mówi szofer taksówki, to samo powtarza manicurzystka, biuralistka, technik, aplikant adwokacki, wszyscy, którym się widzi lepsza od dotychczasowej przyszłość, owoćniejsza praca, lepsze zarobki, samodzielność.

Nie wszyscy zdają sobie jednak sprawę z tego, jak można sobie pomóc. Nie wszyscy wiedzą lub pamiętają o tym, jak to kilka miesięcy temu pani K., skromna pracowniczka biurowa, dzięki wygranej na Loterii klasowej, zdolała osiągnąć upragniony cel: założyła własny sklep, który się dobrze rozwija.

A o tym właśnie powinni pamiętać wszyscy, którzy żaląc się na swój los, smutnie, nieporadnie powtarzają: „gdybym miał, tobym...” Niechaj, pamiętając o dużej możliwości wygranej na Loterii klasowej, wezmą los, a przekonają się, że Fortuna nie jest tak ślepa, jak ją o to posadzają.

Angielski lotnik startuje szybowcem z dachu pędzącego auta.

HEDDA WESTENBERGER

DR. MED.

KARIN FISZER

POWIEŚĆ

A kiedy w końcu miała już zjechać komisja rządowa, by zbadać na miejscu teren zakupiony przez Winklera na ten cel — posiadłość niegdyś magnacką nad Tegerusee — Karin brała w tym udział.

A teraz wiezie ją, bo za osiem dni przybędzie pierwsza seria kobiet do oddziału dla matek, w przyszłym miesiącu będzie gotów oddział dla dzieci gruźlicznych — a w oddziale dla nerwowo chorych do pierwszego będzie już ponad połowę łóżek zajętych.

— Ile łóżek mamy razem? — zapytała Karin po uważnym wysłuchaniu zachwyty Winklera.

Winkler namyśla się, robiąc jednocześnie rachunek.

77)

— Ile łóżek? — tak — z pewnością ze sześćset. A teraz proszę uważać Karin, teraz skęcemy i wjeżdżamy na nowo założoną drogę prywatną, a potem proszę oczy szeroko otwierać!

Skręcili właśnie na dość szeroką drogę, która od jeziora kilkoma zawrotami prowadziła łagodnym wzniesieniem w górę. Po obu stronach stały wspaniałe — szeroko rozgałęzione drzewa.

Karin jakby tchu nabrała, chwyciła rękami za oparcie siedzenia. W miarę, jak przypatrywała się wokoło, twarz jej stawała się coraz poważniejsza. Kiedy się w życiu już nieraz musiało zrezygnować ze szczęścia, spoglądała na nie z pewnym wahaniem, jeżeli się zdaje, że ono nam się znowu uśmiecha. I pyta się człowieka. Czy to naprawdę szczęście? Czy nie doznani zawodu? Czy tym razem nie oszuka mnie ono?

Dokładnie dwa lata temu stała na dworcu w Monachium i tak tajemniczo żegnała Aleksandra Ullricha.

Czy to dziś ma być dla niej nagrodą — za to na co się wtedy zdobyła? I co potem musiała przeżyć, wróciwszy do domu pełnego wspomnień o Aleksandrze. A z listów Sybilli musiała się dowiedzieć, jak czuł się urażony jej niewiernością i brakiem zainteresowania się nim z jej strony — i jak prędko z tego gniewu na nią wzrosło napowrót przywiązanie do Sybilli. Już musiała przeżyć przepłakanych nocy

i wiele samotnych, smutnych godzin, pomimo Elzy i Winklera. Dziś może sobie powiedzieć, że to już minęło, że wyszła z walki ze sobą samą zwycięsko. Gdzieś tam na południu, w pięknym, białym domku mieszka Aleksander z Sybillą i są szczęśliwi, pomimo jego ciężkiej choroby, na którą powoli będzie gasnął. A tu nad Tagerusee ona będzie pracować i w tej pracy dla drugich znajdzie szczęście...

— Co robi Elza? — pyta naraz Winkler.

Karin przestraszyła się tym nagłym pytaniem. Prawie zapominała, że ktoś koło niej siedzi.

— Elza — kazała panu serdecznie pozdrowić. Została jeszcze w Berlinie, póki mieszkanie nie opróżni się i moje rzeczy nie będą zabrane do wystawiania. Najchętniej jednak zostałaby w Berlinie na stałe — pomimo całego przywiązania jej do mnie. Z powodu tego młodego ogrodnika z ulicy Tiergarten — wie pan. Jeżeli ma wyjść z niego nie będzie ja od tego wstrzymywać.

Winkler potarł sobie czoło.

— Jest ogrodnikiem? — My tu potrzebujemy co najmniej dwóch ogrodników.

A teraz Karin oczy przed siebie wprost — proszę wstać i oczy wytrześcić... To jest nasz nowy wyjazd... A tam... co pani na to powie?

(Dokończenie nastąpi).

Japonia projektuje rozbiór Chin

Zamiar utworzenia dwóch „państw niepodległych”
Hua-Pei-Kuo i Mongu-Kuo

MUKDEN, 26. 8. W działaniach wojennych w północnym Czaharze bierze udział 20 tys. wojsk mongolskich, spóldziałających z wojskami japońskimi. Mongołowie, będący świetną kawalerią, odcięli odwrót wojskom chińskim wzdłuż linii Pekin — Suyuan i zadali Chińczykom ciężkie straty.

Zwycięstwo w Czaharze północnym i sforsowanie przełęczy Nankou, zmniejsza bezpośrednie zagrożenie granic Mandżukuo.

Japońskie koła wojskowe oświadczają, że japońsko-mongol-

ska współpraca przeciwko Chinom spowoduje energiczne poparcie mongolskich dążeń niepodległościowych przez Japonię. Ma powstać państwo mongolskie pod nazwą Mongu-Kuo, na którego czele stanąć ma książę Teh-Wang, przewodniczący rządu autonomicznego Mongolii zewnętrznej.

Japońskie koła wojskowe podkreślają wysoką wartość bojową wojsk mongolskich, którą te okazały podczas ostatnich walk.

W Pekinie nie ustają przygotowania do utworzenia państwa nie-

podległego w Chinach północnych pod nazwą Hua-Pei-Kuo. Ostatnio pewną aktywność w tym zakresie okazali zwolennicy dawnej dynastii, zabiegający u czynników japońskich o nadanie przysięgi państwu ustroju monarchistycznego (na wzór Mandżu-Kuo) i powołanie na tron cesarstwa w Pekinie dawnej dynastii pod kontrolą Japonii.

Projekty te brane są poważnie pod rozwagę przez japońskie czynniki wojskowe. Przy omawianiu ich wskazuje się na stosunkowo nieliczny udział ludności chińskiej w ostatnich walkach. Bierze w nich udział dotąd około 500.000 ludzi na obszarze całego teatru wojny, co stanowi zaledwie 0,1

proc. ludności. Masy dotąd są bierne.

Blokada wybrzeży chińskich

TOKIO, 26. 8. Wiceadmirał Hasegawa oświadczył, iż podległe mu japońskie siły morskie, począwszy od godz. 18 dnia wczorajszego, przerwały wszelki ruch statków chińskich pomiędzy punktami, które zostały wczoraj wymienione. Admirał przypomniał, że blokada obejmuje przeszło 680 mil wybrzeży chińskich od ujścia rzeki Yang-Tse w pobliżu Sankia do Suatuu. Blokadą objęte są zatoki Nang-Czeu i Amoy. Blokada dotyczy wyłącznie parowców i statków chińskich.

Prywatne ŻEŃSKIE LICEUM HANDLOWE

(Kurs nauki dwuletni)

dawniej KURSY HANDLOWE ŻEŃSKIE

T. RACZKOWSKIEJ

w Warszawie, ul. Wspólna 41, tel. 9.27-40

Prawo wstępu do wyższych uczelni

Zapisy trwają w godz. 10-14, 17-19. EGZAMINY WSTĘPNE 31 sierpnia 1937 r.

ROČNY KURS HANDLOWY ŻEŃSKI

Nauka odbywa się w godzinach popołudniowych

Blizszych informacji udziela kancelaria

Sensacyjna afery wojskowa

Podczas rewizji znaleziono

kilkadziesiąt karabinów maszynowych

PARYŻ, 26. 8. Policja śledcza prowadzi dochodzenia w sprawie afery przemytu broni. Szczegółowe śledztwa trzymane są w ścisłej tajemnicy. Dotychczas przepr-

wadzono liczne rewizje, w wyniku których aresztowano 3 Hiszpanów i 2 Francuzów. W czasie rewizji znaleziono kilkadziesiąt karabinów maszynowych.

5 narodowców oskarżonych o pobicie... 11 żydów

Sąd wydał wyrok uniewinniający

LUBLIN, 26. 8. Przed Sądem Apelacyjnym w Lublinie odbyła się rozprawa karna pięciu narodowców. Są to: Pasztelen, Klepac, Dydka, Juszczenko i Drodz.

Dnia 23 lutego 1935 r. mieli oni rzekomo pobić jedenastu (!) żydów. Żydzi wskazali, wyżej wymienionych, jako sprawców pobicia, znając ich z akcji bojkotowej. W rezultacie tej enuncjacji zostali oni skazani przez władze starościnie na karę po dwa miesiące

aresztu z zaliczeniem dwutygodniowego aresztu przewencyjnego. Skazani odwołali się do Sądu.

W tych dniach odbyła się, po wielokrotnym odraczeniu, sprawa, która doprowadziła do wyroku uniewinniającego. Okazało się bowiem, iż pobici żydzi nie wiedzieli, kto ich właściwie pobił. Tyleż sąmno wiedzieli świadkowie.

Oskarżonych bronił mecenas Stock.

„Notariat kosztuje 5000-6000 zł”

Cennik bandy protekcyjno-lapowniczej

W czwartym dniu procesu przeciwko Fleischerowej i towarzyszącym, zeznał ostatni z oskarżonych, Leib Isler, dyskont z Krakowa.

Twierdzi on, że w grudniu 1935 r. niespodziewanie zatelefono-

ła do niego Parylewiczowa i nie znając go, poprosiła do siebie. Gdy się stawiał, zwróciła się o pożyczkę 500 zł., którą później zwróciła.

Na pytanie sądu i prokuratorów Isler odpowiada, że pożyczka ta nie pozostawała w związku z jego sprawą sądową, jaką miał z Ireną Tarnowską. Przyznaje jednak, że inkasując jedną z należności zaliczył się Parylewiczowej, że ma taki proces i że w pierwszej instancji przegrał. Parylewiczowa miała mu wówczas powiedzieć, że może uda się jej udzielić mu pomocy. Zeznając to oskarżony zaklina się, że wyjaśnienia jego są „święte”.

Następnie przystąpiono do postępowania dowodowego.

List Parylewiczowej

Jako pierwszy zeznał świadek Sanowski, sędzia grodzki w Brzostku. Wyjaśnia on, że na początku 1936 r. nie mogąc dociec się mimo starań i kwalifikacji mianowania na stanowisko sędziego, zwrócił się za pośrednictwem inż. Studnickiego do osk. Fleischerowej, o której się dowiedział, że ma stosunki z Parylewiczową. Dopiero przybywszy do Fleischerowej przekonał się, że jest to żona kupca i że zna ją z rozprawy.

Wobec tego, jak sam przyznaje, sytuacja wydała mu się b. krepująca. Skoro już jednak przywi-

tał się z Fleischerową, wyłuszczył jej swoją prośbę, oświadczając, że chodzi mu o stanowisko sędziego w Tarnowie. Fleischerowa podjęła się załatwić tę sprawę i poprosiła, aby po jakimś czasie dowiedział się u niej o wyniku. Po pewnym czasie św. Sanowski skierował do niej swą żonę, która wróciła z relacją, że Fleischerowa pokazała jej list od Parylewiczowej, w którym znajduje się zwrot: „sprawa pana S. idzie dobrze, potrzeba mi tylko floty”. Objasniając ten list Fleischerowa miała Sanowskiej powiedzieć, że trzeba by na razie zapłacić 250 do 300 zł. na kosztach z tym związanych.

„Na prezenty”

Po otrzymaniu tej wiadomości Sanowski w towarzystwie inż. Studnickiego udał się, jak twierdzi, z wymówkami do Fleischerowej i oświadczył jej, że to ma charakter sprawy karniej. Na pytania sądu i prokuratorów świadek przyznaje, że Fleischerowa objaśniała go wówczas, że pieniądze te są potrzebne na koszty podróży i ewentualne jakieś prezenty, przy czym nie jasno powiedziała, że Parylewiczowa kiedyś miał komuś wręczyć kwiaty w kryształach, wartości 600 zł. Przy tej okazji Fleischerowa pokazała Sanowskiemu kilka listów jako pochodzących od Parylewiczowej, jednakże Sanowski listów tych nie czytał. Św. Sanowski oświadczył, że pieniędzy nie da.

Wśród dalszego napięcia na sali zeznawała z kolei żona sędziego Sanowskiego, która potwierdziła swoje relacje o przebiegu rozmowy z Fleischerową.

Gotów jest ochrzcić się

Z kolei staje przed sądem świadek Geisler, notariusz w Tarnowie, który stwierdza, że jego asesor notarialny Winter skarżył mu się, iż otrzymał propozycję, że za pieniądze może uzyskać notariat. W tym czasie Geisler spotkał raz Wintera, rozmawiającego z Taubową, wdową po nieżyjącym Markusie Taubie, dawniej zatrudnionym w kancelarii Geislera. Taubowa proponowała Geislerowi, aby przyjął syna do pracy i zapewniła nawet, że w tym celu

syn jej gotów jest się ochrzcić. Jednakże Geisler kategorycznie odmówił.

Notariat za 5000 - 6000 zł

Ten sam temat podejmuje świadek Winter, asesor notarialny w kancelarii notariusza Geislera w Tarnowie. Winter zeznaje, że już Taub proponował mu wyrobienie notariatu za 5 do 6 tys. zł. Winter odmówił stanowczo. Po śmierci Tauba te same propozycje dwukrotnie wysunęła wobec niego Taubowa.

Dalej świadek stwierdza, że w Tarnowie mówiono przed ujawnieniem afery Parylewiczowej, że różne stanowiska i koncesje można uzyskać za pieniądze, a szczególnie wskazywano, że Orzechowski otrzymał notariat za pieniądze dzięki Fleischerowej.

Pierwsze doniesienia

Świadek Kozub, wiceprokurator Sądu Okr. w Tarnowie potwierdza, że gdy sędzia Sanowski zeznał się przed odejściem do Brzostka, skarżył mu się, iż za nominację do Tarnowa żądano od niego łapówki dla Parylewiczowej. Wkrótce potem świadek dowiedział się od swego kolegi, wiceprokuratora Patrońskiego, że Parylewiczowa przesała list interwencyjny do sędziego Luckiego. Wówczas obaj prokuratorzy donieśli o tych faktach służbowo swemu przełożonemu i wkrótce dochodzenia były już wszczęte, doprowadzając do wyrzucia afery.

Na tym rozprawę odroczone do piątku.

Powódź w Poznaniu wskutek gwałtownej ulew

POZNAN, 26. 8. Wczoraj w nocy przeszła nad Poznaniem gwałtowna ulewa. Deszcz padał od północy do blisko godz. 6 rano. Zalanych zostało szereg mieszkań niżej położonych. Tulele na głównym dworcu kolejowym znalazły się pod wodą do wysokości pół metra. Zalany został również urząd pocztowy nr. 1 przy al. Marcinkowskiego, dalej łazienki w pasażu Apollo, lokal komitetu taniach kuchni przy ul. Ratajcza i inne. W parkach i ogrodach potworzyły się formalne jeziora, uniemożliwiając przejście.

Min. Sandler w Warszawie

Szwedzki minister spraw zagranicznych Sandler w drugim dniu swego pobytu w Polsce w godzinach przedpołudniowych złożył wizytę panu ministrowi spraw zagranicznych J. Beckowi, a następnie w prezydium Rady Ministrów wicepremierowi Kwiatkowskiemu. O godz. 12.45 pan minister Sandler złożył wieniec na grobie Nie-

znanego Żołnierza.

O godz. 13.30 pan minister przemysłu i handlu Roman podejmował min. Sandlera śniadaniem.

W godzinach popołudniowych pan min. Sandler wpisał się do księgi audiencyjnej w Generalnym Inspektoracie Sił Zbrojnych.

Następnie pan minister Sandler zwiedził miasto.

MLECZARNIA **DANGLA** najlepsze 80 kolacje nabiałowe

2/3 Hiszpanii w rękach narodowców

Nowe zwycięstwa powstańców

Zdobycie Donbenito

SAN SEBASTIAN, 26. 8. Przez zajęcie Santander rząd narodowy ma teraz w swym władaniu 32 prowincje hiszpańskie, podczas kiedy rząd walencki posiada ich tylko 15. Wojska narodowe zajmują obecnie 2/3 terytorium hiszpańskiego. W ich rękach znajduje się również większość kopalni hiszpańskich, w szczególności kopalnie żelaza, rtęci, miedzi, węgla i inne.

Kwatera główna wojsk narodowych donosi, że w ciągu ostatnich 24 godzin samoloty narodowe zestrzeliły 18 samolotów rządowych.

Z Sewilli donoszą, że na odcinku estramadurskim wojska narodowe zajęły po ciężkich walkach miasto Donbenito, liczące 20.000 mieszkańców.

Entuzjazm we Włoszech

RZYM, 26. 8. Wiadomość o zdobyciu Santanderu, dokąd wkroczyły dziś oddziały legionistów włoskich, przyjęta została w Rzymie z entuzjazmem,

który przypomina reakcję społeczeństwa na zwycięstwa, odnoszone w Afryce. Stolica została udekorowana sztandarami, a wieczorem gmachy urzędów faszyzowskich rzeźbiście iluminowano. Radio, po podaniu wiadomości o upadku Santanderu, transmitowało hymny narodowe hiszpańskie i włoskie. Wieczorem odbyły się pochody młodzieży, wśród której znajdowali się również młodzi Hiszpanie, oraz grupa uchodźców falangistów. Prasa w artykułach wstępnych omawia znaczenie zwycięstwa, podkreślając, że poddanie się Santanderu po-

przedzone było olbrzymim wysiłkiem wojsk powstańczych, oraz podkreśla udział ochotników włoskich w walkach, które doprowadziły do nowego zwycięstwa.

„Tribuna” wyraża opinię, że zwycięstwo, osiągnięte zostało przy koleżeńkiej współpracy oddziałów włoskich z wojskami gen. Franco. Decydujący sukces przypisać należy zarówno udziałowi dwu dywizji włoskich „Vittorio” i „Czarnych strzał”, jak i manewrowi okrażającemu, który zmusił wojska rządowe do poddania się.

Czerwony prezydent kraju Basków przybył do Bayonne

BAYONNE, 26. 8. Dziś rano przybył tu 4 statki hiszpańskie z Santander, przywoząc 500 osób przeważnie kobiet i dzieci z Santander. Trudności w ulokowaniu uciekinierów hiszpańskich spowodowały, że policja zakazała wyładowania, oczekując na rozporządzenie administracji central-

nej.

Potwierdzają oficjalnie, że do Bayonne przybył prezydent Bastid Aguirre, który opuścił Santander przed oddaniem miasta. Jednocześnie z prezydentem przybył minister finansów Dela Torre oraz minister sprawiedliwości Monzon.

Powrót Prem. Składkowskiego

Pan premier gen. Składkowski powrócił wczoraj wieczorem do Warszawy.

Miejsce dla pierwszych wstąpić, dotychczas tylko wplyw oraz okres czasu, do którego wplyw się odnosi. Wyjaśnienie, zawierające treść listu, podlega opłacie przez odbiorcę znaczka pocztowego w wysokości opłaty za listy pocztowe.

REDAKCJA: Warszawa, Al. Jerozolimskie 121. Telefony 666-62 (sekretariat) 666-49 (ogólny). Oddział miejski „ABC” Al. Jerozolimskie 3 a. Tel. 88.333 przyjmuje interesantów codziennie w godzinach 16.30—19.30
ADMINISTRACJA: Warszawa, Al. Jerozolimska 121. Tel. 309-33. Kantor prenumerata: Al. Jerozolimska 3 a i piętro. Tel. 8-18-33. Zarząd i Dział Ogłoszeń: Al. Jerozolimska 3 a, tel. 727-33. Konto P. K. O. 23400 Skrzynka Pocztowa 745. Adres telegraficzny — ABC Warszawa.
PRZEDSTAWICIELSTWA: Łódź, Piotrkowska 103. Tel. 111-44. Biuro czynne w godz. 10—13 i 15—18. Poznań 27 Grudnia 2, Włocławek, Cyganki 34, tel. 135.
PRENUMERATA: miejscowa (z odnośnikiem do domu) i na prowincji zł. 2,30 miesięcznie; wydanie B wraz z dziełami Sienkiewicza zł. 3,30 miesięcznie. Za granicą zł. 4,00. Wyd. B (z premią książkową) zł. 5,50. W Austrii, Czechosłowacji, W. M. Gdańsku i na Węgrzech cena prenumeraty jak w kraju.

Ceny ogłoszeń: za miejsce wysokości 1 milimetra przez szerokość jednej szpalaty (na wszystkich stronach do 6 szpalt): na 1-iej stronie — 1 zł w tekście (wśród artykułów) — 70 gr., w reklamach (wśród ogłoszeń) — 50 gr. na ostatniej stronie — 40 gr. Notatki reklamowe — 1 zł. Komunikaty i wyjaśnienia — 1,50 zł., opisy specjalne — 3 zł., lektarskie 10 gr. Nekrologia po 10 gr. Drobnie po 20 gr. za wyraz, duże liter. w ogłoszeniach drukowanych liczy się oddzielne wyrazy. (Kl.) za druk — podwójnie. Notatki reklamowe oznaczają się cyfrą (N.), a komunikaty wyjaśnienia cyfrą (K.). Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada.
Dział ogłoszeń: Al. Jerozolimska 3 a — biuro czynne od godz. 9 rano do 6 wiecz. Tel. 727-33.

Wydawca: Spółka Wydawnicza „ABC” Sp. z ogr. odp.